

VILNIAUS LOPŠELIO -DARŽELIO „AUŠRELĖ“

KRIZIŲ VALDYMO TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Krizių valdymo lopšelyje-darželyje tvarkos aprašas (toliau – Tvarkos aprašas) reglamentuoja krizių valdymą lopšelyje-darželyje „Aušrelė“, krizių valdymo komandos (Vaiko gerovės komisijos) funkcijas, darbo organizavimą bei institucijų bendradarbiavimą krizių valdymo lopšelyje-darželyje metu.

2. Šiame Krizių valdymo tvarkos apraše vartojamos sąvokos:

Krizė lopšelyje-darželyje – netikėtas ir/ar pavojingas įvykis, sutrikdantis įprastą lopšelio-darželio bendruomenės ar atskirų jos narių veiklą, emociškai sukrečiantis visą ar didesnę lopšelio-darželio bendruomenės dalį. Krizinių situacijų pavyzdžiai: ugdytinio ar bendruomenės nario savijūdybė, kita komplikauta netektis: bendruomenės nario mirtis dėl nelaimingo atsitikimo ar ligos, nelaimingas atsitikimas, susijęs su mirties grėsme ugdymo įstaigoje, susišaudymas, gaisras įstaigoje, įkaitų paėmimas, bendruomenės nario dingimas ir kt.,

Krizinė situacija – situacija, kurią lydi didelis nerimas, įtampa, grėsmė, nesaugumas, pavojus, pasimetimas ir kt.,

Krizės valdymas lopšelyje-darželyje – veiksmai, kuriuos atlieka lopšelyje-darželyje krizių valdymo komanda krizės lopšelyje-darželyje metu siekdama įveikti krizės sukeltas problemas ir teikti bendruomenei veiksmingą pagalbą. Krizių valdymas apima pagalbos organizavimą, įstaigos bendruomenės, įskaitant ir tėvus, bei kitų institucijų informavimą, bendravimą su žiniasklaida, pasirūpinimą įstaigos bendruomenės narių saugumu ir pan.,

Krizės valdymo koordinatorius – specialistas, paskirtas ugdymo įstaigos, PPT ir Vilniaus m. savivaldybės administracijos, kuris koordinuoja krizės valdymą ugdymo įstaigoje. Ugdymo įstaigos koordinatoriumi gali būti skiriamas asmuo, turintis tinkamą kvalifikaciją krizinei situacijai vertinti, įvertinti ir koordinuoti.

Savižudybės grėsmė - situacija, kai yra identifikuojamas asmuo, turintis ketinimą nusižudyti.

Savižudybės krizės prevencija – veiksmai, kuriuos atlieka ugdymo įstaigos administracija, pasitelkdama kitus narius ir kitų institucijų specialistus, siekiant suteikti reikiamą pagalbą ir užkirsti kelią asmens savižudybei.

Postprevencija – tai krizių įveikimo pagalbos priemonių visuma visiems nukentėjusiems asmenims.

1. 3. Krizių valdymas lopšelyje-darželyje organizuojamas vadovaujantis „Rekomendacijomis dėl krizių valdymo mokyklose“, patvirtintomis švietimo ir mokslo ministro 2018-03-08 įsakymu Nr. V-229, Lietuvos Respublikos švietimo įstatymu, Jungtinių Tautų vaiko teisių konvencija (Žin., 1995, Nr. 60-1501), Mokyklos vaiko gerovės komisijos sudarymo ir jos darbo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. balandžio 11 d. įsakymu Nr. V-579 „Dėl Mokyklos vaiko gerovės komisijos sudarymo ir jos darbo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, šiuo Krizių valdymo lopšelyje-darželyje Tvarkos aprašu.

II. KRIZIŲ VALDYMO LOPŠELYJE-DARŽELYJE ORGANIZAVIMAS

4. Krizių valdymą lopšelyje-darželyje organizuoja lopšelio-darželio krizių valdymo komanda (toliau – Lopšelio-darželio komanda).

5. Krizių valdymą lopšelyje-darželyje vykdo nuolat veikianti Lopšelio-darželio komanda.

6. Lopšelio-darželio komandos paskirtis – pasirengti konstruktyviai reaguoti į krizę, o įvykus krizei- koordinuotai ir veiksmingai organizuoti krizės pasekmių įveikimą, užtikrinti krizės paveiktiems lopšelio – darželio bendruomenės nariams reikiamos pagalbos teikimą ir informavimą apie įvyki.

7. Lopšelio-darželio komanda sudaroma iš 7 narių. Krizių valdymo komandą darželyje „Aušrelė“ sudaro: lopšelio-darželio vadovas ar jo pavaduotojas ir krizės valdymui būtinų gebėjimų, tai yra komunikacijos, bendradarbiavimo, komandinio darbo, konfliktų sprendimo įgūdžių turintys pedagogai ir/ar pagalbos mokiniui specialistai? (logopedas, specialusis pedagogas, socialinis pedagogas, psichologas). Lopšelio-darželio komandos sudėtį tvirtina lopšelio – darželio „Aušrelė“ vadovas.

Lopšelio – darželio komandą sudaro:

- Lopšelio- darželio komandos vadovas-direktorius.
- Narys atsakingas už psichologinės pagalbos organizavimą ir teikimą-psichologas.
- Narys, atsakingas už komunikaciją-direktoriaus pavaduotojas ugdymui.
- Asmenys, atsakingi už saugumą-ikimokyklinio ugdymo mokytojas.
- Narys, atsakingas už pirmosios medicininės pagalbos organizavimą-sveikatos priežiūros specialistas.

8. Lopšelio-darželio komandai vadovauja – direktorius jam negalint atlikti savo funkcijų, vadovauja direktoriaus pavaduotojas ugdymui.

9. Lopšelio-darželio komandos nariai turi nuolat tobulinti kvalifikaciją krizių valdymo srityje.

10. Lopšelio-darželio komandos nariai pasiskirsto funkcijomis, kurias vykdys krizės valdymo lopšelyje-darželyje metu.

11. Lopšelio-darželio Komandos narių funkcijos:

Komandos vadovas numato kad, nesant kurio nors lopšelio-darželio Komandos nario, jo funkcijas Krizės valdyme atlikti būtų paskirtas kitas įstaigos darbuotojas.

11.1. Vadovauja lopšelio-darželio Komandos inicijuoja lopšelio-darželio Komandos posėdžius Krizės valdymo klausimams svarstyti. Lopšelio-darželio Komandos posėdžiai organizuojami Krizės valdymo organizaciniams klausimams, lopšelio-darželio komandos narių funkcijoms Krizės valdyme pasiskirstyti, preliminarium Krizės valdymo veiksmų planui sudaryti, taip pat planuoti dalyvauti kvalifikacijos tobulinimo renginiuose, pasidalinti patirtimi ir kt. aptarti, organizuojami pagal poreikį, bet ne rečiau kaip 1 kartą per metus;

11.2. Užtikrina, kad lopšelio-darželio Komandos nariai įgytų Krizės valdymo kompetencijų ir nuolat (ne rečiau kaip kartą per metus po akademinės valandas) tobulintų kvalifikaciją šioje srityje;

11.3. Užtikrina, kad lopšelio-darželio Komandos nariams dalyvaujant Krizės valdymo veikloje būtų paskirti asmenys jų tiesioginiam darbui dirbti;

11.4. Įvykus Krizei, nedelsiant informuoja lopšelio-darželio savininko teises ir pareigas įgyvendinančią instituciją, prireikus – kitas institucijas (savivaldybės administracijos Vaiko teisių apsaugos skyrių ar kitas);

11.5. Įvykus Krizei, susisieikia su nukentėjusio asmens artimaisiais ir (ar) policija, patikslina Krizės faktus, aptaria su asmens artimaisiais, kokia informacija apie Krizę bus pateikta lopšelio- darželio bendruomenei (administracijai, mokytojams, ugdytiniams, ugdytinių tėvams (globėjams, rūpintojams);

11.6. Krizės metu nedelsiant sušaukia ir informuoja apie Krizę lopšelio-darželio Komandą ir VGK;

11.7. Informuoja lopšelio-darželio administraciją ir mokytojus apie Krizės valdymo organizavimo veiksmus ir pateikia informaciją apie Krizę lopšelio-darželio darbuotojams, užtikrina, kad pedagogai nedelsiant (ne vėliau kaip kitą ugdymo dieną) ugdytiniams grupėse praneštų informaciją apie Krizę. Esant poreikiui, pateikia informaciją žiniasklaidai;

11.8. Ugdytinio ir (ar) lopšelio-darželio darbuotojo mirties atveju, pasirūpina, kad jo asmens duomenys būtų pašalinami iš žurnalų, sąrašų, kompiuterių ir kita; mirusiojo daiktus perduoda artimiesiems;

Narys, atsakingas už psichologinės pagalbos organizavimą.

12. Įvykus Krizei, vertina situaciją lopšelyje-darželyje (labiausiai Krizės paveiktus lopšelio-darželio bendruomenės narius, bendrą lopšelio-darželio bendruomenės mikroklimatą, psichologinės pagalbos teikimo poreikį) ir įstaigos vidinius resursus, reikalingus psichologinės pagalbos teikimui;

12.1. Bendradarbiaudamas su lopšelio-darželio savininko teises ir pareigas įgyvendinančia institucija organizuoja psichologinės pagalbos lopšelio-darželio bendruomenei teikimo priemones (teikėjus, patalpas, laiką);

12.2. Labiausiai Krizės paveiktiems lopšelio-darželio bendruomenės nariams siūlo psichologinę pagalbą ir (ar) teikia informaciją apie psichologinės pagalbos teikėją (-us) ir (ar) teikia psichologinę pagalbą lopšelio-darželio bendruomenės nariams (rengia pokalbius su lopšelio darželio bendruomenės nariais, konsultuoja lopšelio-darželio bendruomenės narius individualiai ar grupėmis).

Narys, atsakingas už komunikaciją:

12.3. Reguliariai atnaujina lopšelio-darželio Komandos narių ir psichologinės pagalbos teikėjo (-ų) kontaktus ir užtikrina jų prieinamumą lopšelio-darželio Komandos nariams ir lopšelio-darželio bendruomenei;

12.4. Bendradarbiaudamas su VGK, psichologinės pagalbos teikėju (-ais) ar lopšelio-darželio savininko teises ir pareigas įgyvendinančia institucija parengia informacijos apie Krizę tekstą, kuris bus skirtas lopšelio-darželio bendruomenei, prireikus ir žiniasklaidai, bei pateikia šią informaciją lopšelio-darželio Komandos vadovui;

12.5. Konsultuoja lopšelio-darželio Komandos vadovą, pedagogus, kaip informuoti apie Krizę ugdytinius ir žiniasklaidą;

12.6. Paruošia informaciją apie Krizę ir praneša ugdytinių tėvams, (globėjams, rūpintojams);

12.7. Vertina bendravimo su žiniasklaida efektyvumą;

Narys, atsakingas už saugumo priemonių organizavimą:

13. Esant Krizei, susijusiai su realia ar suvokiama grėsme lopšelio-darželio bendruomenės narių civiliniam saugumui, nedelsiant imasi priemonių, užtikrinančių lopšelio-darželio bendruomenės narių saugumą, ir informuoja Komandos vadovą ar jo pavaduotoją, prireikus iškviečia policiją ir (ar) priešgaisrinę gelbėjimo tarnybą (bendrosios pagalbos telefonu 112);

13.1. Po Krizės vertina saugumo priemonių efektyvumą.

narys, atsakingas už pirmos pagalbos organizavimą:

14. Esant realiai ar suvokiamai grėsmei lopšelio-darželio bendruomenės narių sveikatai ir (ar) gyvybei, nedelsiant nustato sužeistus lopšelio-darželio bendruomenės narius, inicijuoja pirmos pagalbos teikimą ir informuoja lopšelio-darželio Komandos vadovą ar jo pavaduotoją, prireikus iškviečia greitąją medicinos pagalbą (bendrosios pagalbos telefonu 112);

14.1. Rūpinasi, kad Krizės atveju būtų priemonių, reikalingų pirmai pagalbai suteikti;

14.2. Numato vietą (-as) lopšelyje-darželyje, kur galėtų būti teikiama pirmoji pagalba;

14.3. Po Krizės vertina pirmosios pagalbos organizavimo efektyvumą.

Lopšelio – darželio komanda numato preliminarų veiksmų planą, įvykus Krizei:

Nedelsiant po įvykio:

15. Sukviesti Krizių komandą, prisiminti kiekvieno funkcijas ir atsakomybę;

15.1. Sukviesti pedagogų pasitarimą, kurio metu instrukuoti, kaip informuoti vaikus, padėti vaikams reikšti emocijas ir reaguoti į įvyki;

15.2. Priminti pagrindines Krizių komandos narių ir pedagogų funkcijas;

15.3. Suteikti informaciją apie tai, kur ir kaip bus teikiama pagalba;

15.4. Suteikti neatidėliotiną pagalbą tiems, kuriems jos labiausiai reikia;

15.5. Pirmosios dienos pabaigoje aptarti pagrindinius dienos įvykius, numatyti svarbiausius kitos dienos veiksmus.

Kitą dieną:

15.5. Organizuoti tolesnį pagalbos teikimą lopšelio-darželio bendruomenės nariams;

15.6. Vykdyti šviečiamąją veiklą, slopinti gandus;

15.7. Aptarti tėvų informavimą ir prevencinio švietimo klausimus;

15.8. Dienos pabaigoje aptarti pagrindinius įvykius, numatyti tolesnius veiksmus.

Vėlesnėmis pirmosios savaitės dienomis:

15.9. Organizuoti trumpus esamos situacijos aptarimus;

16. Tęsti numatytą pagalbos priemonių įgyvendinimą.

16.1. Krizių komandai nusprendus, kad situacija normalizavosi, konkrečios Krizės valdymo veikla nutraukiama.

16.2. Komanda, įgyvendinusi Krizės valdymo plane numatytus veiksmus, įvertina Krizės valdymo lopšelyje-darželyje veiksmų sėkmingumą ir priima reikiamus sprendimus bei koreguoja Krizės valdymo lopšelyje-darželyje veiksmų planą.

Krizės valdymo laikotarpiu itin svarbus grupių mokytojų vaidmuo. Jie:

17. Rengia pokalbius grupėse;

17.1. Neleidžia skliti gandams;

17.3. Atsako į ugdytinių klausimus;

17.4. Sudaro galimybę ugdytiniams laisvai reikšti emocijas;

17.5. Identifikuoja ugdytinius, kuriems reikia pagalbos;

17.6. Vykdo užsiėmimus, švelninančius patirtą traumą (meninės veiklos, muzikos);

17.7. palaiko ryšius su tėvais.

Visi pagalbą krizinėje situacijoje lopšelyje-darželyje teikę specialistai turi laikytis konfidencialumo, gauti ir teikti informaciją tiek, kiek būtina atsakingiems fiziniams ar juridiniams asmenims, atlikti pavestas funkcijas, nepažeidžiant vaiko teisių ir teisėtų interesų.